

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

10 вересня 2021 року

Хмельницький

№ 72/ 29 – рк/к

Про припинення дій, що містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Південно-західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) проведено моніторинг рішень органів місцевого самоврядування в межах Хмельницької області на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції.

2. ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (2) Нетішинська міська рада (вул. Шевченка 1, м. Нетішин, 30100, ідентифікаційний код юридичної особи – 25939741) (далі – Нетішинська МР) утворена відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та в своїй діяльності керується Конституцією України та чинним законодавством України. Основним видом діяльності є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).
- (3) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (4) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (5) Нетішинська МР, згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, та державних інтересів, забезпечує дотримання законності та правопорядку
- (6) Згідно зі статтею 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

3. ОЦІНКА ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

3.1. Обставини дослідження

- (7) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (8) Згідно з статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (9) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (10) Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону, утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (11) Частиною першою статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
- (12) Згідно із підпунктом 265.1.1. статті 265 Податкового кодексу України до складу податку на майно віднесено податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
- (13) Підпунктом 266.5.1. статті 266 Податкового кодексу України передбачено, що ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
- (14) Відповідно до підпункту 266.1.1. статті 266 Податкового кодексу України платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (15) Згідно із підпунктом 14.1.129¹ статті 14 Податкового кодексу України об'єктами нежитлової нерухомості є будівлі, приміщення, що не віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду. У нежитловій нерухомості виділяють, зокрема, будівлі торговельні – торгові центри, універмаги, магазини, криті ринки, павільйони та зали для ярмарків, станції технічного обслуговування автомобілів, їдальні, кафе, закусочні, бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування, будівлі підприємств побутового обслуговування; господарські (присадибні) будівлі - допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні,

майстерні, вбиральні, погребі, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції, тощо).

- (16) Рішенням сесії Нетішинської МР від 19 червня 2021 року № 76/4634 «Про місцеві податки та збори» (далі – Рішення № 76/4634) встановлено ставки на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – податок на нерухоме майно) для фізичних і юридичних осіб, які вводяться в дію з 1 січня 2022 року
- (17) Листом від 05.07.2021 року №21/01-21-2590/202 Нетішинська МР надала перелік юридичних осіб, платників податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, які здійснюють однакову господарську діяльність на ринку надання готельних та ресторанних послуг (таблиця 1):

Таблиця 1.

№ з/п	Суб'єкт господарювання	Назва ринку	КВЕД	Ставка на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
1	ТОВ «Торгово сервісний центр»-«Універсалсервіс»	Діяльність готелів подібних засобів тимчасового розміщення	55.10	0,250
2	ВКФ «Тустань»	Обслуговування напоями	56.30	0,250
3	МПП «СВ-ПЛЮС»	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування	56.10	0,250
4	ТОВ «Хутір-Н»	Діяльність готелів подібних засобів тимчасового розміщення. Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.	55.10 56.10	0,250
5	ДП «НАЕК «Енергоатом»	Діяльність готелів подібних засобів тимчасового розміщення. Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.	55.10 56.10	0,500

- (18) Як вбачається у таблиці 1 суб'єктам господарювання, які діють на одному ринку з діяльності готелів подібних засобів тимчасового розміщення за одним КВЕД 55.10 встановлено різну ставку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а саме – для ТОВ «Торгово сервісний центр»-«Універсалсервіс» та ТОВ «Хутір-Н» - 0,250 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування, а для ДП «НАЕК «Енергоатом» - 0,500%.
- (19) Застосування різних ставок земельного податку для суб'єктів господарювання при здійсненні однакових видів господарської діяльності, безпосередньо не впливає на структуру товарного ринку та самостійність прийняття суб'єктами господарювання господарських рішень. Проте воно змінює власні досягнення суб'єктів господарювання як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників. За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.
- (20) Нетішинська МР, встановивши різні ставки податку на нерухоме майно для юридичних осіб при оподаткуванні об'єктів нежитлової нерухомості, які використовуються ними у здійсненні однакових видів господарської діяльності на території Нетішинської територіальної громади, створила для ДП «НАЕК «Енергоатом» дискримінаційні умови діяльності порівняно з умовами діяльності їх конкурентів, а саме – для ТОВ «Торгово

сервісний центр»-«Універсалсервіс» та ТОВ «Хутір-Н», оскільки ДП «НАЕК «Енергоатом» повинен сплачувати зазначений податок за вищою ставкою та, відповідно, буде нести більші витрати в господарській діяльності.

- (21) Таким чином, для ТОВ «Торгово сервісний центр»-«Універсалсервіс» та ТОВ «Хутір-Н», які діють на одному товарному ринку з ДП «НАЕК «Енергоатом», надаються переваги у конкуренції, які ставлять їх у привілейоване становище.
- (22) Враховуючи вищевикладене, Нетішинська МР створила нерівні умови для підприємницької діяльності на території Нетішинської територіальної громади.

3.2. Класифікація дій органу місцевого самоврядування.

- (23) У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополієм становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (24) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (25) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (26) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції є антиконкурентними діями органів влади.
- (27) Дії Нетішинської міської ради по встановленню різних відсоткових ставок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки для суб'єктів господарювання, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (28) Слід зазначити, що Нетішинська МР не зверталась до органів Антимонопольного комітету України з приводу погодження проєктів рішень щодо встановлення ставок зі сплати податку на нерухоме майно.

Враховуючи вищевикладене та з метою припинення дій, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами),

адміністративна колегія Південно - західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Нетішинській міській раді (вул. Шевченка 1, м. Нетішин, 30100, ідентифікаційний код юридичної особи – 25939741) вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня отримання рекомендацій.

Голова адміністративної колегії,
голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК